

UDVARHELYI HIRADÓ

UDVARHELYMEGYE FÜGGETLEN POLITIKAI LAPJA.

Az „Udvarhelymegyei Jegyzői-Egylet” hivatalos közlönye.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor. fél évre 4 kor. negyed évre 2 korona.
Egy szám ára 16 fil. — Tanítóknak egész évre 6 korona.

Felolós szerkesztő: **Becsek Aladár.**

Hirdetések a legolcsóbban számíttatnak. Nyilttér sora
50 fillér. Megjelen hetenként egyszer, 6-8 oldalon vasárnap
A hirdetés és nyilttér díja előre fizetendő.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Becsek D. Fia könyvnyomda

Van-e 48-as többség?

Írta: **Ugron Zoltán.**

Fiatalva, szept. 29.

A 67-es alapon már 39 éve kormányoznak s abból 30 évnél tovább egy oly párt, mely csak renegátokból frissült fel s így nem csoda, ha a kevésbé gondolkodni tudókba az alap iránt rendült meg a hit. A legjobb kormányzatra sok odium hárul, ha azt szentek kezelnek is, hát mikor egy hatalmon csüngő elvtagadással uralomra jutott banda saját önző céljaira kihasználta.

Nem lekicsinyelni, de bámulni kell gróf Andrássyt azért, hogy szembe száll a nehézségekkel s ki tart a 67-es alap mellett, annak híveket igyekszik toborzani, nem választván a könnyebb utat, népszerűbb elveket hirdetni, magának többséget csinálni s azután azokat cserben hagyva, Tisza Kálmán által kitaposott úton felfelé megerősödvé, elvei felfüggesztését hangoztatva, Ausztria kizsákmányoló politikájának magát alá vetni.

Ha a szabadelpvűpárt erkölcsstelen és hazug volt a 67-es alap kezelésében, nem kevesebb lelkiismeretességgel hirdette a függetlenségi párt a 48-as alapot, melybe bele magyarázott adó-nemfizetéstől az általános választási jogig mindent, a mi a népnek kedves és a fizetésemelés-től a kettéválasztott hadseregig, a mi drága, fraternizálva mindenkivel, a ki a magyarságra veszélyes és mégis sovínistának tüntetve fel magát egész odáig, hogy Ferencz József szájába makra-pipát, zsebébe kostók zacskót kényszerít.

Ily viszonyok közt erős ember az, ki mint gróf Andrássy Gyula, egy paktumos kormányba, hol az uralkodó még a kloopy-parancs alapján áll, a nemzet pedig a küzdelemben belefáradva, oda dobta magát egy veszedelmes közjogi és társadalmi radikalizmusnak, mint szilárd pont áll a viharban s nem hagyja magát elsodortatni semerre, hanem rostálva a 67-es alap elfajulását, ellent áll a tajtékos hullámoknak, hogy ki-jegecedhessék körülötte egy körültekintő, hazáját, de nem önmagát féltő párt.

Mindent azonban nem várhatunk e férfitől sem, a ki oly veszélyes pozíciót foglal el a jelenlegi helyzetben, segítségére kell lennünk, hogy hitét megtarthassa, helyét megállhassa.

A 67-es párt azon hiveire hárul a feladat, kiket — mint vezérlő politikusokat — nem köt a paktum, hogy felvilágosítsuk az országot, hogy azoknak, a kik a 48-as politikát hirdetik, nincs joguk ahhoz, hogy minduntalan népszerűtlensé-
sék azokat, kiknek alapján részt vesznek a kormányzatban.

Ha meghajoltak most a kényszerűségnek — mint ők mondják, — akkor ne kicsinyeljék le azokat a bölcs előrelátókat, kik a legválságosabb órákban sem felejtették el, hogy a nemzetet illuziókban ringatni nem szabad, mert az azt követő csalódás legalkalmasabb arra, hogy egy oly gyengeségbe essünk, melyet ellenségeink kizsákmányolhatnak végtelenségig.

Negyvennyolczas többség nincs, mert ha a

nemzetnek jó 67-es politikát csinálnak, az abba belenyugszik, másfelől a 48-as képviselők úgy elvannak kötelezve ígéretekkel, hogy azokat úgy sem tarthatva be, készek lesznek még rossz 67-es politikát is csinálni.

Az első a nemzet megújulására vezet, a másik hitét öli meg.

Fel tehát harczra, nehogy az utóbbi megtörténhessék, hogy ne szoruljon gróf Andrássy Gyula a mult rendszer szökevényeire, de ne is sodortassék el egy palota forradalom által, mely a malom alatti politika szüleménye.

Téli esték.

Székelyudvarhely, szept. 29.

(x) Ha szeptemberben leesett a hó, legyen szabad nekem is már most — mikor még korainak látszik — a téli estékről elmélkednem. Óh, azok a téli esték! Künn a vihar szánkázik a havon; réten, szántón szünetel a munka, kihalva az élet, de benn pattogó tűz mellett együtt ül a család; aki mit tud, tesz-vesz; a komolyabbja meg terveket szövöget s előre készül, hogy rendben legyen s munkára készen minden a családfenntartó munkának ébredező évadján: az új tavaszon...

A család: a nemzet. A szűkebb család: a székelység. Vajjon miként fogja újra eltölteni benne, a pattogó tűz mellett a tének estéit? Fog-e dolgozni, csendben fáradni, észszel-kézzel cselekedni, hogy veszendőnek indult fajta fenntartására, megmentésére okos munkába kezdhesen a nemzetfenntartó küzdelmek ébredező évadján: az új tavaszon?

Mert van ám fontolgatni s tenni való is elég!

Meg lehetne például fontolni azt: hasznos, üdvös dolog-e a székelységre végső eredményében az Amerikába való kivándorlás? Akik kimennek életerősen, vagy ott pusztulnak el, vagy pár év múlva visszajönnek nagyrészt megrökkanva, elgyöngülve, munkára képtelenül. Így is, úgy is árván, parlagon marad az ősi föld, majd idegen kézre kerül, hogy aztán a székely valamikor „honját se lelhesse a hazában”. Nos és ha már az Amerikába való vándorlás sorvasztó betegséggé fajult, meg lehetne fontolni ezzel kapcsolatosan azt is, hogy hát akkor mire jó az a *másik kivándorlás*, mely pár éve a „magyarországi” területekre viszi aratni, kaszálni a székelységnek itthon maradt munkásait? Vajjon nincs-e igazuk azoknak, akik ettől a kivándorlástól még inkább félnek, mint az előbbtől. Pár heti jó pénzért, jó bérért ezerszámra idegenbe szegődik el a munkabíró székely akkor, mikor itthon, azon a földön, mely őt szülte és nevelte, a legégetőbb a mezei munka; mikor rét és szántó, pityóka és törökbuza dolgos kezek után kiált, mert ha épen ezidőtájt nem kap, dolgos kezek hiányát hosszú időn át megsínyli a Székelyföld sok messze vidéke. És a székely megy; megszokja; hívják, biztatják; könnyen hagyja el faluját, hegyeit s mikor visszatér, idegen er-

kölcsöket, a székely természettel ellenkező szokásokat hoz az idegenből; igényei nőnek s mert ezeket itt ki nem elégítheti, elhidegül a földtől, a göröngytől, mely pedig egyedül az ő munkás keze alatt lehet nemzetének áldója, fenntartója. Hát még ha a vallás és haza nélkül való szociáldemokrata tanok csiráival szívében tér vissza szülőföldjére? Ugyan hány ilyen félrevezetett, eszezsavart legény kell egy faluba, hogy ott az egész népet megmételje? A harisnyás székely amugysem jó szemmel nézi már a kaputosokat. Mi lesz akkor, ha a lelketlen izgatók teljesen a maguk hálójába kerithetik?

Vagy azt hisszük, hogy itt közöttünk, Székelyudvarhelyt nem hódított már s nem hódít egyre a szociáldemokratizmus? Dehogyan nem! Jelek mutatják, hogy a tűz a hamu alatt lap-pang s csak kedvező szelek kellenek, hogy lángra kapjon.

Meg lehetne fontolni, amiről már esett szó e lap hasábjain, üdvös dolog-e tulajdonképpen a székely leányoknak Budapestre s a nagy városokba való özönlése? Erkölcsebbek, jobbak, okosabbak lesznek-e a nagyvárosok légkörében, vagy rájuk is elragad az erkölcsi mételey s elbuknak, elvesznek fajuk nagy kárára?

Hát azt nem kellene-e újra meg újra fontolóra venni, hogy a pálinka-veszedelem szörnyű betegségének mik lehetnének a hatásos gyógyító szerei? Mit kellene és lehetne tennünk, hogy a tüdővész terjedésének itt a hegyek között gátat vessünk? Mert ahogy a pálinka, úgy pusztítja különösen a fiatalabb nemzedéket a tuberkulózis. Hervad, sorvad s kidől ifjan akkor, mikor a legtöbbet várhatná tőle nemzete...

És ha mindezt s más egyebet is fontolóra vettünk, szenteljük téli estéinket az okos, előrelátó cselekvésnek! Népet felvilágosítani, vezetni, buzdítani, jóra, hasznosra nevelni, a minderrangu és rendű intelligencia feladata. A falvak intelligenciája: pap, tanító, jegyző egyesüljön tehát egymással s a közel városok intelligenciájával s hosszú téli estéken áldozatrakészen induljanak el a legnemesebb apostolkodás útjaira. Alakítsunk népköröket, ifjúsági egyesületeket s buzdítsuk, vezéssük, oktassuk, világosítsuk fel a népet ott, ahol lehet! Adjunk lelkének táplálékot s, ne hagyjuk magára a lét nagy kérdéseiben. Lépjünk az egyedül józan és egyedül okos szociális tevékenység talajára, mely Istent és hazát ismét s ne engedjük sehoh és semmi-ben a tért azoknak, akik hamis, népbütítő s erkölcsrontó tanaikkal a magyarság jórészét már ugyis veszedelmesen megrontották.

Téli esték csillagos derűjéből, bizalmas, szeretetadta munkájából így ragyog ki majd a székelységre az áldásos élet tavaszának pirkadása.

BELFÖLD.

A kormány és a parlament.

Budapest, szept. 28.

Tudvalevőleg a kormány eddig programjának csak azt a részét valósíthatta meg, a mely az alkotmányos állapotok helyreállítására és az állam-

szükségletek ellátására vonatkozik. Ebben a munkájában híven támogatta őt a koalíciós pártok öszszesége és maga a közvélemény is.

A kormányprogram második része: Ausztriához való viszonyunk rendezése, a szükséges szociálpolitikai törvények alkotása, a választási reform, a közélet megtisztítása — még csak most kerül sorra.

Ezek a fontos kérdéseken a kormány serényen dolgozik. A kiegyezés kérdésében tudvalevőleg folyik a tárgyalás. A munkásbiztosításról szóló törvény készen áll a parlamenti tárgyalásra. A választási reform előmunkálatait tüzzel-vassal dolgoznak a belügyminiszteriumban. A pénzügyminiszter már készíti az adóreformot. Az igazságügyminiszter a kuriai bíraskodásról és egyéb fontos kérdésekről munkába vette a szükséges törvényjavaslatok kidolgozását. A honvédtüzérség felállítását a kormányzat körében már letárgyalatott és eldöntött kérdésnek tekinthető. A költségvetés készen van és abban már hatalmas arányokban domborodik ki a kormány regeneráló és népjólétre törekvő politikája.

A kormány tehát derekasan teljesíti a maga kötelességét. Reméljük, hogy az okt. 10-én összeülő parlament követi a jó példát és híven, buzgón támogatni fogja a kormányt nehéz feladatai teljesítésében.

Annál nagyobb szüksége van a koalíciós pártok támogatására mivel a magára vállalt program-szerű feladatokon kívül még más feladatokat is kell teljesíteni és súlyos akadályokat kell leküzdenie.

Itt van például a szociáldemokraták, nemzetiségi és a haladópart szövetsége, a mely minden követ megmozdít, hogy megnehezítse vagy éppen lehetetlenné tegye a nemzeti kormány céljainak megvalósítását és hacsak lehet ismét felforgassa az egész társadalmi és jogrendet.

A kérdés bizonyára egyike a legkényesebbeknek és kezelése rendkívüli körülményt és tapintatosságot igényel. Mert egyfelől a közszabadság intézményeit is sértetlenül meg kell óvni, tiszteletben kell tartani a gyülekezési és agitációs jogot, de másfelől erős kézzel meg kell fékezni a felforgató tendenciákat is.

E komoly és felelősségteljes feladatok sikeres megoldását reméljük és várjuk a kormánytól és bizonyára nem hiába várjuk, hogy a parlament megadja a kormánynak azt a támogatást, a mely nem pusztán a szavazásban, hanem a morális erő teljes harcbevételében áll.

Ugy érezzük, hogy a kormányzás a mai viszonyok között annyira nehéz probléma, hogy a parlamentnek, illetőleg a koalíciós pártoknak teljes szolidaritással kell sorakozni a kormány körül, ha azt akarjuk, hogy az átmeneti kormány programja zavartalanul megvalósítható és a helyreállított alkotmányos társadalmi rend nagyobb megrázkodtatásoktól sikeresen megóvható legyen.

Ha a jövődőt biztosítani akarjuk, akkor ma inkább, mint valaha, követni kell a koalíció megalkakulása alkalmával hangoztatott azt a jelszót, hogy: egyesült erővel.

Politikai jegyzetek.

Székeludvarhely, szept. 28.

Bizonyos lekicsinylő kárörömmel említik az ellenzéki oldalon, hogy a kormány tagjai minden alkalmat felhasználnak arra, hogy magukat ünnepeltessék és ezért a legjelentéktelenebb meghívást is elfogadják.

Mi a dolgot egészen másként látjuk. Örülünk ennek a bizalmas viszonyoknak, sőt örülünk az apró bizalmaskodásoknak is. Mert egyrészt ragaszkodást és bizalmat látunk benne a népből a kormány iránt, másrészt garanciát látunk a kormány részéről, hogy a régi viszonyt fenn akarják tartani a néppel, annak az óhaját akarják hallani, tehát annak a vágyait akarják teljesíteni és míg nem akarnak kegyvesztettek lenni fölfelé, nem akarnak népszerűtlenné lenni lefelé. És minket az nem bánt, ha a kormány népszerű akar maradni. Hiszen a népakarat emelte őket a bársonyszékbe és ha ők a nép, a nemzet népszerűségét keresik, szinte bizonyos, hogy a nép által jelzett irányon haladnak. Ez az irány pedig nemzeti.

A kuria méltányolta Achim András parasztképviselő „ur“ eddigi működését és megsemmisítette a mandátumát. A parlament, a

melynek kebeléből most a kuria ítélete, a visszatérés lehetőségét is kizárva, kivetette a parasztképviselőt, jó nagyot csalódott Achim Andrásban. Első megválasztása után szimpátiákkal jelent meg, körülvéve a magyar parasztlelet legendáival. Bámulták és nem is gondoltak arra, hogy egyszerűsége mesterkéltség lehet, őszintesége furfangosság, önértékes szerénysége — pöz. Hovatovább azonban Achim Andrásról mind többet tudtak meg.

Hogy a parasztszocialista egyuttal bőrkabátos ezerholdas, ez még nem volna baj. De a mikor azt is hallották, hogy rosszul bánik az ő földjének munkásaival, már a kiábrándulás következett. És kitűnt, hogy a szocializmus eszméi nincsenek is az ő lelkében; ő hajlandó még radikálisabbakat is hirdetni, mint a szocializmus, mert tetszett neki az az ezerholdas pozíció, a melyet a mandátum tesz teljessé.

Most, hogy a kuria megfosztotta mandátumától, hamar elfeledik a parlamentben Achim András. Kevesebb lesz egy emberünkkel azok közül, a kik hirtelen, a tömeg hiszékenysége folytán és meg nem engedett eszközök segítségével lettek nagyká.

És főképpen most mégis csak elhiszik mindazok, a kiket érdekel, hogy ebben az országban nem minden szabad. A kuria kimondotta, hogy a ki osztályellenes izgatással szerez mandátumot, az azt nem érdemli meg.

Az állami tisztviselőknél, altiszteknek és szolgáknak kellemes meglepetést hozott a hivatalos lap, mert közölte az ideiglenes fizetésrendezéséről szóló miniszteri rendeletet, amely a törvény értelmében addig is, míg a végleges fizetésrendezés megtörténik, fizetés természetével bíró személyes pótlékok engedélyezésével enyhít az állami alkalmazottak sanyaru anyagi helyzetén.

Bármilyen örömdetes haladás és nagy jó-tétemény is ez, kétségkívül még mindig nem az, amit az állami alkalmazottak méltán igényelhetnek s amit a mostani kormány és a mostani parlament megadni óhajt. Egyelőre azonban megnyugvással kell azt fogadni az érdekelteknek, mert többet a mai viszonyok között lehetetlen volt tenni s mert biztosak lehetnek abban, hogy a kormány maga is csak ideiglenesnek tekintti ezt a rendezést és minden erejével azon lesz, hogy a végleges rendezés mielőbb nyélbe üthető legyen s minden jogos igény teljes kielégítést nyerjen.

Ugy a kormány, mint a törvényhozás és a közvélemény tulnyomó része tudatában van azoknak a figyelemre méltó körülményeknek, amelyek az állami alkalmazottak jólétének biztosítását, erkölcsi kötelességgé és parancsoló szükségé teszik.

Rákóczy haza tér. Ünnepe lesz ez Magyarországnak. Az egész nemzetnek. Méltó és nagy ünnepe, amidőn a magyar szabadság dicsőséges bajnoka végre ide tér meg, az általa oly forrón szeretetelt haza földjébe, hogy mint szent ereklye, bucsujárásaink helyét képezze az ő sirja: oda zárándokoljunk. A nehéz időben ott, az ő szellemétől kérjünk és nyerjünk tanácsot és erőséget.

A nagy fejedelem hazatérésének napja immár ki van tűzve. Október 20-án fog az megtörténni. A magyar föld e napon öleli keblére és fogadja be örök nyugvóra történelmünk azon nagy alakját, aki soha el nem muló dicsőséggel lobogtatta meg e földön a szabadság zászlóját.

A magyar léleknek egyik legszebb nyilvánulása a kegyelet, elhalt nagy nemzeti hősei iránt. Közös vonása ez az elnyomott, üldözött kis nemzetnek.

Október 6., — a magyar történelem egyik legszomorubb, leggyászosabb napja, az aradi 13 vértanu halálának évfordulója közeledik. Ezt az évfordulót minden évben, úgy az idén is a hő-sökhöz méltón ünnepli meg nemcsak Arad városa, amelyet ez a nap a magyar Golgotává szentelt, hanem az egész ország. Most, hogy az évek óta huzodó áldatlan politikai viszályok megszűntek, zavartalan kegyelettel és áhitattal emlékezhetik meg a nemzet a vértanu 57 év előtti haláláról.

Az idej ünnepekre, amelyek a szokott-nál is fényesebbek lesznek, már serényen foly-nak az előkészületek.

Az idén lesz először a vértanu emlékszo-brán a kormány koszoruja. Lehetetlen ennek az eseménynek a jelentőségét kiemelni, mert a multnak mulasztásai határozott súlyt adnak ennek a különben csak igen természetes és nem csodálatra méltó dolognak Minden nemzet kormánya résztvesz a nemzeti hősök emlékének megőrzésében s az, hogy eddigelé a kormányok távol maradtak a 48-as idők nagyjainak emlék-ünneperől: mindenesetre mulasztás volt, melyet jóvá tenni nem lehet, de reperiálni kötelesség.

A kormányon kívül az országgyűlés — a Ház elnökségének vezetése mellett — nagy számu küldöttséggel képviselteti magát az ünnepegen.

Nyomoruságos kilátások.

Székeludvarhely, szept. 26.

Itt van a tél? Kérdőjelet tettem a mondat után, pedig ebben a pillanatban, midőn e sorokat írom minden kétséget kizáróan tél van, holott a fali naptár még csak szeptember 26-ot mutat. Az ember azt hinné, hogy a természet megváltoztatta a sorrendet, vagy pedig kegyetlen játékot űz a jámbor földi halandóval, de ha az égre tekintünk, azonnal láthatjuk, hogy félelmetes valósággal van dolgunk. Még tegnap mosolyogva nyílt a sok kedves virág a kertben, mezőn, réten s ma már hórétog borít be mindent. A virágok szirma összefagyva pereg a földre, a fa lombja sárgultan hull alá és a gyorsan pusztuló növényvilág fölött süvöltve rohan át a hideg téli szél. Olyan szomorú kép tárul elénk. A nap kitekint az álmos-szürke felhők mögöl, de gyorsan elrejtí fényes fejét, mert ez a korai pusztulás neki is fáj. Minek küldje le különben melegítő sugarát onnan a magasból, mikor a meghalt természetet úgy sem tudja többé életre kelteni? Miért sütné le a földre, mikor már tűzével a virágnak szirmot s a fának lombot adni nem tud? Miért is? De talán mégis csak jobb volna, ha még egy jó ideig reggeltől-estig melegítene. Mert a természetnek mindegy, akár többet alszik egy hónappal, akár nem. Meleg takarót kap s tavasszal felfrissült tagokkal ébred fel hosszú álmából.

De mi lesz velünk, szegény emberekkel?

Honnan vegyünk mi oly hosszú időre melegítő eszközöket: ruhát és fát? Honnan és főképpen miből?

Mert a fa megdrágult, rémségesen megdrágult. Ugy látszik, hogy az arany értékét akarják elérni az árusítók, a természetnek azzal a termékével, melylyel alig van valami dolguk. Hetenkint koronákkal emelkedik a fa ára már most, hová fog ez jutni decemberben, januárban? Borzasztóan komoly kérdés ez. Mindenki jól tudja, akinek a fát venni kell, hogy egy nagy ölnék az ára egy hónap alatt 18 forintról 20 forintra és két hét alatt 20 forintról 23, sőt 24 forintra szökött fel. Nos, ha ez az emelkedés ilyen rohamosan halad, akkor a nagy öl ára novemberben 28, decemberben 32 és januárban 36, vagy talán még több forint lesz. Hisz' ez képtelen zsarolás.

Vagy azzal akarja magát a nép megmenteni, hogy tönkreteszi a tisztviselő-osztályt? Ki fog akkor tisztviselői mentési akciót indítani, hogy a romlás szélén álló, koldusbotra jutott, adósságokkal tulterhelt tisztviselőit megmentse? A kormány bizonyára nem, a vagyonos osztály még kevésbé. Az ki van zárva, hogy a tisztviselők a jelen fizetés mellett, a mai körülmények között boldogulni tudjanak. Nincs az az élelmi cikk, nincs ipartermék, amelynek ára nem emelkedett volna. Minden emelkedik, még a pótdó is, csak a tisztviselők fizetése nem.

Vannak lelketlen emberek, akik azt mondják, hogy a tisztviselők mindig sirnak, sohasem elégszenek meg a fizetésükkel, mindig többet akarnak. Hová fog ez vezetni? Dolgozzanak és hallgassanak. Azok beszélhetnek csak úgy, akiknek a sors gondtalan életet nyújtott, de ezek nem tudják azt, hogy mit tesz abból a pár forintból egész hónapon keresztül élni, amit az ember elsején kap. És mindig csak annyit kap, bármennyire változnak is a viszonyok. Akinek pénze van, az a drágaságban többet költöhet, mert van honnan vennie, de a tisztviselő nem költöhet, mert nincs miből. Ez száraz tény, ez ellen nem lehet beszélni. Minden drágul, az igények nőnek, de a tisztviselők fizetése ugyanakkora marad, marad és marad.

Ezért volna jó, ha legalább a főbb cikkekre nézve, így husra, fára, tisztességes szövetkezetet létesítenénk, mely aztán egyes emberek tulkapasait ellensúlyozná. Körül kell csak tekinteni az országban s mindjárt látni fogjuk, hogy azokon a vidékeken, ahol szövetkezetek vannak, minden sokkal olcsóbb mint ott, ahol nincsenek.

De tovább megyek! Még Budapesten sincs oly drágaság, mint nálunk, pedig a főváros ország-szerzte hirhede a drágaságáról. Nézzék meg és olvassák el a hírlapok gazdasági rovatait és elfognak bámulni azon árkülönbözetben, amelyet látni fognak. Erre azt szokták mondani, hogy ott az olcsóságot az eredményezi, hogy mindent töllünk szállítanak el s viszont ez okozza az itteni drágaságot. De hiszen épp ezt kell megakadályozni. A szövetkezetek ott szerzik be szükségleteiket, ahol legolcsóbban kapják s evvel arra kényszerítik a többi eladókat is, hogy a hallatlan árakat leszállítsák.

Majd elmegy aztán a kedvük a kartell kötéstől.

Többen érzik és érezték már a szövetkezet felállításának szükségét, történtek is bizonyos lépések a létesítés érdekében, de az eszme még testet ölteni nem tudott.

Gondolkozunk tehát és segítsünk magunkon, mert, hogy a mostani állapotok nem jóra fognak vezetni, azt mindenki láthatja. rr.

HIREK.

Székelyudvarhely, szept. 30.

Kérő szózat.

Jelleg: „Még nyílnak a völgyben a kerti virágok.
Mig zóidol a nyárfa, az ablak előtt;
De látnod amott a téli virágot?
Már hó takarja el a bérci tetőt
(Szeptember végén. Petőfi.)

A természet rendje megbomlott. —

A kies ősz kiesett ez évből!

Hiszen csak az imént volt az őszi éjnap egyenlőség; hiszen még alig jutottunk el az ősz kezdetéig és ime! mégis egyszerre váratlanul lepott meg a zordon tél, ez a hivatlan és kellemetlen vendég.

A készültség miatt kivált a szegénysorsu szülő- és iskolásgyermekek állapota szomorú, sőt kétségbeesett!

Ugyanis az elmúlt napokban üvöltve száguldott végig a fagyasztó szél népetlen utcáinkon, sűrű, olmos havat vágva a járó kelők és kivált a fogyatékosan öltözködött didergő szegény, árva iskolásgyermekek szemei közé, hogy az ártatlan könnyeik sápadt arcaikon jégg meredjenek.

Éppen ezért már most sietve és tisztelettel kérjük nemesszivü- és jótékony felebarátainkat, hogy sziveskedjenek — nemzetiségi és felekezeti különbség nélkül — az idevaló szegény- és árva tanulógyermek felsegítésére *letett ócskaruha* vagy *kegyes pénzsományaikat* minél előbb beküldeni Özv. Kassai Endréhez, az egyesület ez ügyintézésével megbízott jegyzőjéhez, vagy adják át a kibocsájtott gyűjtő iv hordozójának. Az elnökség.

Október 6. Hazánk történetében van egy örök emlékü nap, melynek a honfui kegyelet a vértanuk emlékenek szentelt. E nap október 6-ika. E napon lett kivégezve, ezeltől 57 évvel a 13 hős tábornok. A temetőnek siri csendje nehezedett hazánkra, a kétségbeesés némasága fedte be a szíveket. El voltak tiporva jogaink s az erőszak hatalma lett mindenhatóvá. Emlékezzünk vissza e napon a magyar szabadság kisenvedett vértanúira és imádkozunk mindnyájan ok értük, mert ok valamennyien a magyar szabadságért, édes hazánkért, mi értünk haltak meg. . . E napon városunk valamennyi tanítézet ünnepet ül. *Az áll. főreáliskola* ünnepének műsora mint velünk közlik, a következő: 1. Gyászdal Berdeusból; előadja az ifj. énekkar. 2. Imát mond Prégler Tibor VII. o. t. 3. Ünnepi beszédet mond Solymossy Lajos VIII. o. t. 4. Alkalmi költeményt szaval Wagner György VII. o. t.

Városi közgyűlés. Székelyudvarhely város képviselőtestülete f. hó 24-én, hétfőn, rendkívüli közgyűlést tartott *Gotthárd* János polgármester elnökle mellett. A tárgysorozati tárgyak felett való vitatkozás előtt Dr. *Válcsik* Ferencz a vámbévételek szabályozását sürgette meg, s szóvátette a községi iskola ügyét, melynek bizottságát nem hívták össze. A sertéspiacz eladását sürgeti, s a sétatér rendezését és az ahhoz vezető ut megnyitását elodázhatatlannak mondja. *Gyertyánffy* Gábor a város lejtmezését újra felelevenítette, míg Dr. *Solymossy*

Lajos a vámbévételest tette kritika tárgyává, mivel a mostani rendszerrel sok kár éri a várost. *Hlatky* Miklós a piaci élelmiszerek ellenőrzését nem találja elegendőnek. *Gotthárd* polgármester válaszában kijelenti, hogy az új vámtarifa szabályzatot már a legközelebbi ülés elé terjeszti. Az iskola államosítása ügyében értekezlet már volt tartva, s a memorandum elkészítésére a tanfelügyelőt kérték fel. A sertéspiacz eladásával a célszerűség szempontjából késett, mivel a tanítóképzőintézet áthelyezési ügye még nincsen eldöntve. A lejtmezésre megjegyzi, hogy arra fedezet nincsen. A vámbévételek kezelését szigorúan fogja ellenőrizni. A piaci ellenőrzése ügyében tett felszólalásra Dr. *Kassay* Albert v. orvos felelt. A közönség jóakara'u támogatása szükséges ahhoz, úgy mond, hogy a piaci éretlen, egészségtelen gyümölcsök eltűnjenek. A válaszokra még az egyes felszólalók tettek megjegyzéseket, mire áttértek a tárgysorozati pontokra. Dr. *Soó* Rezső és *Medgyes* Gábor szabadságolását tudomásul vették, míg utóbbinak nyugdíjazása iránt intézkedtek. A Kossuth-utcai város tulajdonát képező ház renoválására 1000 kora megszavaztak, mivel mindössze 150 koronáról van szó, mert a többit a biztosítás fedezi. Tunyoghy Csapó Ferencz a város kötelékébe felvették. A városi tag-utak fűtermési bérszerződését 60 kor. összegben, valamint Klein Zsigmond fakereskedő czéggel az új vásártéren levő terület bérletére kötött szerződést 2250 kor. bérösszeggel jóváhagyták. Pécsi Dávid és Bäck Lajosnak városháza építésére vonatkozó, és egyik előző számunkban ismertetett ajánlatát, levették napirendről. A szombatfalvi városrész lakóinak aszfalt-járda építésére vonatkozó kérésére úgy határozott a közgyűlés, hogy azt egy és fél méter szélességben maguk a háztulajdonosok építtessék meg, s 10 év után a város átveszi. A vir. listák névjegyjegyzékének összeállítására Dr. *Nagy* Samu, *Hlatky* Miklós és Dr. *Solymossy* Lajos küldettek ki. Megengedte a közgyűlés a tisztviselőknak, hogy hét havi fizetésükből való levonással tűzifát vásároljanak. Az iskolaszék azon kérésének, hogy az iskolánál még egy tanerőt alkalmazzon a város, nem tettek eleget, ellenben a kath. fiúiskolának 600 kor. készpénzt és 5 öl fát megszavaztak, hogy ez által a községi iskolából kimaradottak ott nyerjenek oktatást. Ugy az ev. ref., mint róm. kath. leányiskolának 400—400 kor. segélyt megszavaztak. Végül megállapították a pótköltségvetési előirányzatot és Bauma Márton építész azon kérésével, miszerint a város a villamos világítással egyidejűleg tervezett malom rajzáért 5175 koronát fizessen, elutasították.

Prohászka Ottokár püspök Székelyudvarhelyen. Amint lapunkat értesítik Prohászka Ottokár székesfehérvári püspök október havában városunkba érkezik, hogy a róm. kath. plebánia templomot újra szentelje. A beszentelési ünnepel kapcsolatosan, mely amint lapunk más helyén megirtuk október hó 23-án lesz, műsorral egybekötött estélyt rendeznek, melynek egyik fénypontját Prohászka püspök beszéde fogja képezni. A tervezett estély, melynek programjával a napokban foglalkozik egy erre a célra alakult bizottság, előreláthatólag igen jól fog sikerülni, mert a kiváló szónoki tehetséggel megáldott, európai híru tudós főpap beszéde elé mindenki kíváncsisággal tekint. Prohászka püspök itt tartózkodása alatt *Mikes* János gróf főesperes vendége lesz. Az estély műsorát legközelebbi számunk fogja hozni.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Macskássy* Zoltán székelykereszturi áll. tanítóképző-intézeti segédtanárt a IX. fizetési osztályba rendes tanárrá nevezte ki.

A róm. kath. plebánia templom restaurálása. Már mutkoriban említett tettünk a róm. kath. plebánia restaurálási munkálatairól és akkor is megjegyeztük, hogy ez a templom a mostani stílusban épült hazai építményeinknek. A munkálatok már közel állanak a befejezéshez és a mint értesülünk a templomot még f. évi október hó 23-án fogják ünnepélyesen beszentelni. A mennyezet, a karzati folyósók, a szószek, orgona és a főoltár már teljesen elkészültek, még csak a mellékoltárok hiányzanak, melyek a jövő héten érkeznek meg Budapestről. A beszentelési ünnepélyre már nagyban folynak az előkészületek.

Megyei pótadó kirovása. Dr. *Damokos* Andor alispán Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottsági tagjait külön levélben értesítette, hogy a folyó évi október hó 11-én tartandó rendes közgyűlésen, első tárgyként előterjesztés fog tétetni az iránt,

hogy a tisztviselői nyugdíj-alap céljaira az 1907. évre 1 1/2% vármegyei pótadó kivétele és behajtása névszerinti szavazással megállapíttassék. Ugyanezen közgyűlésen tétetik meg az előterjesztés az iránt is, hogy a megyeházépítési-alap céljaira 50 évre már megszavazott 3%-os vármegyei pótadó a jövő 1907. évben is kivethető és behajtható legyen.

Köszönbánya Udvarhelymegyében. Évek óta tartja magát az a hír, hogy az udvarhelymegyei Homoródalmás község határán nagy terjedelmű köszönbányákat fedeztek fel. Ezen hírek azonban részben túlzottak voltak és nem feleltek meg a valóságnak. Tény volt azonban az, hogy a köpeczi köszönbánya társaság mintegy négy év óta, költséget nem kimélve, minden idegen támogatás nélkül Homoródalmás községben kőszén után kutat és e kutatások ma-holnap befejezést is nyernek. Almás közegéltől észak-keleti irányban mintegy 10 kilométernyi távolságban, a „Cseppkő-barlang“ felé, mintegy 100 m. magas, részben Vargyas, részben Homoródlövete felé húzódó domblánczolatán ezideig 3 helyen történtek furások, 2—2 száz méter távolságban és pedig aknaszerűen. Az első furásnál a köztelep 2 méternyi, az altelep 6 méternyi kőszén mutatott, azonban az altelep egész szélessége, mert a furó eltörtött, kinyomozható nem volt. — A második aknában a 6 méternyi széles, ugynevezett főtelep szinten megtalálták; azonban vastagsága itt sem volt egészen megállapítható, mert a furó-lyuk beomlott és a további furásokat be kellett szüntetni. — A harmadik aknában is megtalálták a főtelep s hogy a szén fennforgása kellő képpen kimutattassék, mintegy 300 méter hosszúságban vájtak tárnát. Innen kezdődtek újból a furások, melyek az első helyen eszközölt furásokkal már összetalálkoztak; ennek eredménye szintén az lett, hogy a főtelep ezen irányban is megtaláltatott. Az e részbeni furások még néhány hétig tartanak a mikor is teljes tájékozás képpen meg lesz állapítható, hogy egy nagy terjedelmű és bő köszönbánya nyílik meg, olyan jó és kipróbált kőszénnel, milyennel a petrozsényi vagy más magyarországi köszönbányák bírnak. A köpeczi bányatársaság ez ideig mintegy 50,000 koronát költött a furásokra és kutatásokra. Az eddigi eredmény már is reményt nyújt arra, hogy a befektetett összeg egy új bányatelepet terem, mely az egész vidék felvirágzását idézné elő. Ezen bányatelep létesítése lehetne az egyedüli eszköz, hogy ezen vidék és különösen a vasúti összeköttetéstől távol eső szép virágzásban lévő szentkeresztbányai vasgyár még nagyobb fellendülést nyerjen. Az egész vidék elhagyatott szegény s így nagy áldás volna, ha az amerikai kivándorlások helyett ez a bányatelep néhány száz, esetleg ezer munkásnak adnak kenyeret. A bányamivelés feltétel nélkül meghozná a várva-várt vasúti összeköttetést nemcsak Oklánd és vidékének, de a szentkeresztbányai-vasgyárnak is. Az óriási kiterjedésű szentkeresztbányafalvi, lövetei erdősegek éveikig tartó szállítást biztosíthatnának az épülő vasutnak, melynek előmunkálatai engedélyt is a köpeczi bányagazgatóság már akkor megszerezte, mikor a köszönbánya nyomára akadt. Sajnos, hogy a bányatársaság, a kutatásokban, magára van hagyatva és a hatóságok részéről támogatásban nem igen részesült. A munkálatokat Homoródalmáson *Zoller* Ferencz bányamester 8—10 munkással, nagy szakértelemmel vezeti és szívesen szolgál az érdeklődőknek felvilágosítással; a készült rajzok, melyek a feltalált szénmennyiséget híven tüntetik fel, a szakembereknek bő utmutatással és arra szolgálnak, hogy a bányamivelés iránt eddig táplált remények mielőbb megvalósíthatók legyenek.

A Nőegyleti fillérestélyek. A helybeli jótékony Nőegylet szokásos fillérestélyeit ebben az őszi- és téli évadban is megfogja tartani és pedig tekintettel arra, hogy a hosszú és unalmas estvék már beállottak: — az idén talán még korábban kezdik, mint más években.

Tisztviselők értekezlete. Székelyudvarhely város tisztviselői pénteken délután értekezletre jöttek össze, amidőn *Hank* Gyula pü. tanácsos a „Köz-tisztviselők nyugdíjpótló és segélyző egyesületé“nek célját és előnyeit ismertette. Az érdekes előadás végeztével az értekezlet úgy határozott, hogy *Amberboy* A. József pü. számvizsgálót megbízták a taggyűléssel.

Jegyzők gyűlése. Az Udvarhelyvármegyei Jegyzői-egylet f. hó 26-ikán rendes közgyűlést tartott, *Gálffy* István elnökle és a tagok élénk érdeklődése mellett. Tárgysorozat rendén a közgyűlés *Beteg* Pál egyi. pártoló tag támadásaival szemben megvetését nyilvánította, s az egylet színvonalán alulnak tartja vele polemikába bocsátkozni, s ezért vele minden összeköttetés megszüntet, míg elnöknek ez ügyben tett eljárását helyesnek ismerte el, s azt magáévá tette. Az értékbizonyítványok kiadása tárgyában kiadott közigazgatási bizottsági határozat tudomásul vétele után elnök megbízott a jövőbeni eljárás tisztázása céljából előterjesztés tételére, hogy a zugirások működése tere szoríttassék meg, mert a visszaélések tőlük erednek. Az 1907. évi költségterv 324 kor. bevétellel és kiadással elfogadtatott. Buda-

pesti központi országos gyűlésre *Máthé János* és *Kiss Jenő* jegyzők küldettek ki. — A legelőrendtartási szabályzatot megállapították, s ezzel a gyűlés véget ért.

Teaestély. A Nőegylet most is rá van utalva a közönség áldozatkészségére, mert csak így nyújthat mindenik arra folyamodónak jelentékeny segítyt. Ezért a szokásos Teaestélyt ebben az évben is, nem-sokára megfogják tartani, amelyre már most föl-hívjuk az érdeklődők szíves figyelmét.

Huszezer korona államsegély. *Darányi Ignác* földmívelésügyi miniszter Udvarhelyvármegyének a folyó évben történt vízmosások megkötésére 20 ezer korona államsegélyt utalványozott a jövő évi állami költségvetés terhére.

Megtámadott mandátum. Az oláhfalusi választókerület a legutóbbi választáson tudvalevőleg *Simkó József* fővárosi egy. tanárt választotta meg, kit sem azelőtt, sem azután nem ismert, de akinek mivel, mivel nem sikerült a jó Oláhfalusiak szívét megnyerni a megyebeli birtokos és függetlenségi jelölttel szemben. *Simkónak*, hogy miért kellett a mandátum, eddig nem sikerült megállapítani, tény azonban az, hogy képviselői minőségében is csak úgy feljár az iskolába s végzi a rajz tanítását, mint annak előtte. Így állván a dolog, *Daniel Károly* birtokos és társai, *Simkó* ellen az összeférhetlenség kimondását kérelmezték a Háztól.

Korcsolyaegyleti közgyűlés. A székelyudvarhelyi Korcsolya-Egyesület ma vasárnap délelőtt 11 órakor, a megyeház kistermében *Dr. Damokos Andor* alispán elnöke mellett közgyűlést tart, melyre a tagok azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy amennyiben határozatképes számban nem jelenének meg, a gyűlés a következő vasárnap fog megtartatni, midőn a határozatok a megjelentek számára tekintet nélkül fognak meghozatni. Tárgysorozat: 1. Mult évi számadás megvizsgálása. 2. Az 1906—907. évi költségvetés előkészítése. 3. Alapszabályok módosítása. 4. Tisztikar és választmány megválasztása. 5. Indítványok.

Hengermalom Nagyalambfalván. Egy gazdákból álló társaság Nagyalambfalván, a Vásárcsarnok szövetkezet helybeli fiókja jótállása mellett 20,000 korona értékben egy két kövű és hengerrel ellátott benzin-motoros malmot állít be. A malom a jövő nyáron kezdi meg működését és a legdurvábbtól a legfinomabb őrleményeket állítja elő, miért a fogyasztási szövetkezetek figyelmét már most felhívjuk rá. A malmot az Első budapesti malomépítő-gépgyár rendezi be.

Diákjárás városunkban. A napokban két csikmegyei tanintézet növendékei látogatták meg városunkat. Az egyik csapat a gyergyószentmiklósi polgári iskola 25 növendékéből állott, akik *Fodor János* és *Bárany Imre* tanárok vezetése mellett jöttek hozzánk f. hó 27-edikén délelőtt. Körüljárták a várost, majd az Erzsébet-szállodában megebédeltek és a délutáni vonattal elutaztak Segesvárra. — A másik látogató-csapatot, a csiksomlyói róm. kath. főgimnázium 19 tanulója képezte, akik f. hó 28-án délután érkeztek meg kocsin *Dr. Király Henrik* és *Veszprémi Dezső* tanárok felügyelete mellett. A csiksomlyói gimnázium növendékeit a róm. kath. főgimnázium látta vendégül. Az ifjak a városnak minden iskoláját és középületeit megtekintették és 29-én reggel a 7 órai vonattal elutaztak. Utirányuk Segesvár, Brassó, Sepsiszentgyörgy és onnan haza. Kissé hideg időt kaptak az ifju vendégek, de a kemény csikiak csak fitymálták az ilyen kis hőmérséklet súlyosodást. Mi ahhoz a hideghez képest, amelyet ők odahaza éreznek, mikor a Nemere száguldozza be Csikországot.

Tanítógyűlés Homoródalmáson. Az Udvarhelymegyei Tanító-Egyesület Homoródvidéki Fiókköre október 11-ikén, d. e. 9 órakor, *Homoródalmáson*, az állami iskola helyiségében *Krisa Sándor* elnöke mellett gyűlést tart, melyre a tan. kör rendes és pártoló tagjait ez uton hivatnak meg. A gyűlés tárgysorozata a következő: 1. Elnöki megnyitó. 2. Előző gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása. 3. Gyakorlati tanítás *Peterfyne Tary Irén*, helybeli tanító által. 4. A két tanító iskola új tantervét ismerteti *Bedő József* oklándi állami tanító. 5. Szavaltat *Székely Gábor* telekfalvi közs. tanító által. 6. „A fiuk kézimunkájának tanításáról” értekezik *Kiss Jakab* derzsi állami tanító. 7. Négyes szólamu ének, előadják: *Kiss Mózes, Deak Mózes, Derzsi Géza* és *Vári Elek* köri tagok. 8. Jelentések: a) pénztár, b) könyvtár állapotáról. 9. Indítványok. 10. Jövő gyűlés helyének, tárgysorozatának megállapítása. 11.

Általános tisztújítás. 12. Elnöki zárszó, s végül közebéd.

Az Oltáregylet ma, vasárnap d. e. a 9 órai szt.-mise után, a Szt.-Ferenczrendiek templomában közgyűlést tart, melyre a tagokat tisztelettel meghívja *Dr. Valentsik Ferenczné* elnöknő.

Az októberi ájtatosság a Szt.-Ferenczrendiek templomában vasárnap d. u. 5 órakor kezdődik és naponként ugyanazon órában lesz megtartva, — vasárnapokon szt.-beszéddel.

Asszisi Szent-Ferencz ünnepe van október 4-dikén, a mely alkalomból a Ferenczrendiek templomában d. e. 9 órakor ünnepi szt.-mise és szt.-beszéd fog tartatni, 11 órakor csendes mise, d. u. 5 órakor Szt.-Ferencz halálának emlékére a szokott szertartás (Transitus) után Harmadrendiekre pápai áldást fog a zárdaönök-anya adni.

Felhívás a gazdakörökhöz. Az alább megjelölt könyveket, füzeteket és kiadványokat *Dorner Béla* miniszteri kirendeltségi intéző a gazdakörök elnökeinek a téli gazdaköri fölolvadásokra melegen ajánlja, és díjmentesen megküldi. Ezen résznél a földmívelésügyi miniszteriumnak, részint az országos magyar gazda szövetségnek hasznos és közismert kiadványait díjmentesen megküldi *Dorner* intéző más, ezen vármegyében lakó és gazdálkodó érdeklődőknek is, kik eziránt hozzá fordulnak. Utmutatás az árpabogár irtására, Utm. zsiszikes borsó és lencse fertőtlenítésére, Utm. lótetű elleni védekezésre, Utm. mezei egerek irtására, Utm. gabona zsiszik irtására, Utm. több rovarirtó anyagok alkalmazására, Utm. szőlőilonca irtására, Utm. paizs tetvek irtására, Utm. honvédbogár irtására, Utm. délamerikai rizs zsiszik irtására, Utm. rovarirtó eszközök használatára, Utm. drótféreg irtására, Utm. szőlő oltvány iskolák rovaroktól védelmére, Házi állataink teletetése, Bort igyunk-e vagy pálinkát?, Gazdasági munkások törvénykönyve, A magyar földmunkásaihoz!, *Magyarország földmívelésügye* (miniszteri jelentés), Gazdasági háziipar, Nemesfűz termelés, Utm. komlópusztító rovarok irtására, Utm. pinczeszövetkezetek létesítésére.

Műtárgy építés. A kereskedelemügyi miniszter a héjjasfalvi-csik-gyimesi állami közút 43—44 km. szakaszán levő 109. sz. utátoeresztő helyreállítását 1961 kor. 29 fill. összeg erejéig engedélyezte. A fentemlített munka kivételének biztosítása céljából október hó 9-én d. e. 10 órájára a székelyudvarhelyi kir. államépítészeti hivatal zárt ajánlati versenytárgyalást hirdet. A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni. Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bánatpénz csatolandó. A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban napokint megtekinthetők.

Szakirányu tanfolyam iparos emberek és segédek részére. A kereskedelemügyi miniszter intézkedése folytán a helybeli ipari szakiskolában f. évi október hó 7-től kezdve, vasárnaponként d. u. 3—5 óráig 6 óra terjedő tanfolyam nyitattik: az ipari könyvvitel, számítás és üzleti levelezés gyakorlati elsajátítására. A tanfolyam hallgatói a tanfolyam végével bizonyítványt nyernek, a jelzett tantárgyakban tett előmenetelükről. A tanfolyamra jelentkezni lehet akár a szakiskola igazgatójánál, akár pedig a tanfolyam vezetőjénél *Spaller József* tanárnál. (Lakása: Árpád utca 33. sz.)

Sándor szárnykürtös meghalt. Egy 62 éves, a testi szenvedések által elgyötört, talpig becsületes embert kísértünk ki tegnapelőtt a helybeli reformátusok temető-kertjébe és helyeztük el végső nyugalóhelyére. *Jónás Sándor* zenész egyszerű neve, igénytelen egyénisége, a mi társadalmunk körében, ahol csaknem 4 évtizeden át élt, ugyszólván fogalomná növekedett. Még elegendő vagyunk, akik figyelemmel kísérve, jól ismertük *Sándorkának* (mert így hívta őt mindenki) egész egyéniségét, nemes lelkületét és művészi képességét, temperamentumát. És mindazok, akik ismerték őt és akiknek van finomabb zenei érzékük is, bizonyára jólélekkel fogják igazolni azon állítást, hogy az idvezült a mi helybeli városi zenekarunknak egyik kiváló oszlopos tagja, vezére, éltető lelke volt és hogy éppen azért az ő helye sokáig üres marad. Annak a diszes zenész *gárdának* volt tagja ő is, amelyhez tartoztak *Kozák Márton*, a mester, a kiváló karvezető és neves zeneszerző, id. *Kónya Sándor*, a képzett primás-hegedűs; *Farkas Ferdinánd*, a finom érzésű, félszomere vak zenész, kinek kezében csak egy sirt a hegedű és *Kuscher* a híres bombardnos is, aki ezen az öreg *rész* hangszeren képes volt a legnehezebb futamokat és sóló darabokat bámulatos könnyűséggel játszani és akinek sóló

játéka mellett ezelőtt 30 és egy pár évvel még mi is világos virradtig mulattunk, táncoltunk; de akik mind elköltöztek oda, ahol többé nem fáj semmi. *Jónás Sándor* remek szárnykürtös volt; ezt a rideg *rész* hangszert teljes virtuozitással kezelte és büvös ajkának odaillesztésére a leglágyabb és finomabb hangok oly édesen s még is könnyen szűrődtek le és ömlöttek szívükre, mint ha csak a tulvilági angyalok harsonája zendült volna meg. *Jónás Sándor* példányképe volt a szolid és intelligens megjelenésű, mégis alázatos, soha nem tolakodó, tisztességes modoru, kiválóan képzett és jól fegyelmezett magyar népzeneészeknek; — mint szárnykürtös művészi tőkélyre emelkedett. Csak így történhetett meg aztán, hogy különben erős, érczes rézhangszerét a szükség szerint mérsékelni tudván, azzal a vonós zenekarban is nem csak telyesen érvényre jutott, hanem nélkülözhetetlenné vált, hézagpótló tényezője volt. És most ezért üres az ő helye. Avagy ki ne emlékezőék, a tobbi közül, a szép szülő „*havasi kürt*”-jére, amellyel édes ábrándba ringatott és a mely Homoród-fürdő bérceiről és völgyeiről, a tiszta holdvilágos éjeken mintha még most is vissza hangzának, fülünkbe csengene. Legjobb meggyőződésünk készített, s igazság-keresztünk parancsolta, hogy *Sándorkáról* megemlékezvén, őt a ritkuló magyar zenészek példányképeül állítsuk oda és legalább annyit enyhülést nyujtsunk, elégtételt szolgáltatassunk a szegényül született és sokat szenvedett; de érettségű és jobb sorsra érdemes egyszerű, derék zenésznek, aki elvégre is ránk csak dicsőséget és ségyent nem hozott, székelnyavárosunknak pedig egyik büszkesége volt. Sajnos, hogy csak annyit tehetünk, hogy még érdemes jobbainkat is csak így honorálhatjuk! Ő már boldog; elmúltak testi szenvedései; nemes lelke pedig visszaszálott a menybe, ahol régi pálya- és bajtársaival együtt fogják egykor meghallani az angyalok harsonáját, a föltámadást és az örök élet kezdetének ezen legszebb nyitányát. Isten vele! Legyen könnyű neki a hant és legyen áldott emlékezte! (d.)

Herceg, Gárdonyi, Bródy, Lyka, Bárony, Heltai, Tömörkény írásaival jelent meg az Uj Idők október elsei száma. A magyar uri házak e kedvelt hetilapjának állandó munkatársai ők. Ami frissen kerül ki dolgozó asztalukról, az nyomban hozzák az Uj Idők hasábjai. A mai magyar szépirodalom legjelesebb termékei vonulnak föl így, hétről-hétre. Mindegyik számon rajta van a szerkesztő Herceg Ferencz szignuma: Magvas tartalom, izlés, ötlet és finomság. Az október elsei szám, mellyel az új évnegyed kezdődik, szokatlanul gazdag. A kiemelt írók novelláin, cikkein kívül még bőségesen nyujt olvasivalót, rajzot és eredeti felvételeket, a melyek hű krónikásai a mult hét aktualitásainak. Az Uj Idők elfizetési ára negyedévenként 4 korona.

Beleznay Ödön festőművész, ki Petőfi halála című nagyszabásu képéhez adatokat gyűjt, tanulmányutjában tegnap Székelyudvarhelyre érkezett. A tehetséges akadémikus festőt, ki jeles portre festő is, a műértő közönség figyelmébe ajánjuk. Lakása Budapest szálló.

A róm. kath. templom belső javítás és díszítésére adakoztak (III. közl.): Ifj. Dragomán Domokosné gyűjtő-ívén: Ifj. Dragomán Domokosné 12 k, Naszki J 3 k, „Mikera”, Dr. Ady E., Dr. Nagy Jenőné 2—2 k, Zakariás Lukácsné, Olvashatlan 1,50—1,50 k, Dr. Schneitzer, Cs.-Szt.-Márton, Erős J., Dr. Szabó A., „Cseh”, Olvashatlan, Hodos J., Özv. Dr. Molnar Lászlóné, Csiky Zaki, Zakariás J., Potoczky G., Id. Zakariás Lukácsné, Botár A., Timár L., Bányayné, Dr. Schneitzer Miksané, Inczé I., Dr. Safranek J., Tusnádfürdő, Tarkonyi D., Olvashatlan, Potoczky J., Jakab Gy., Dr. Potoczky E. Tusnádf., Györfy B. Tusnádf., Potoczky L. Tusnádf., Potoczky P. Tusnádf., Potoczky K. Cs.-Szereda 1—1 k. Összesen: 50 k. — Péter Lajosné gyűjtő-ívén: Péter L. 15 k, Kalapos ipartársulat 10 k, Ferencz Györgyné 5 k, Szentés Martonné, Causi Karolyné, Virág J., Kassay F. Tamásné, Borbély J. 2—2 k, Özv. Péter Józsefné, Gyarmathy Ferenczné, Sarközy Gyulané, Székely Róza, Reiszauer Vilmosné, Bogacsilé, Bodrogi Gy., Lengyel A., Lakatos Janosné, B. Cs., Ifj. Péter J., Szibian Györgyné 1—1 k, Özv. Kiss Danielné 50 fill, Szabados F. 40 fill, Kezler A., Kozma Sándorné 20—20 fill. Összesen: 53.30 k. — Dr. Harmath Jenőné gyűjtő-ívén: Özv. Vertan Eadréné, Dr. Harmath Jenőné 5—5 k, Dr. Harmath J. 2. Összesen: 12 k. — Amberboy Józsefné gyűjtő-ívén: Hlatky Miklós, N. N. Budapest 5—5 k, Ilyés M. m. k. huszárezredes, Amberboy J., Gaal Sarolta 3—3 k, Amberboy Józsefné, Ilyés F. k. trv. bíró, Pálffy Béla Brassó 2—2 k. Összesen: 25 k. — Bagossy Béláné gyűjtő-ívén: Jurics K. 4 k, Bagossy Béláné, Vajda L., Zakariás V., Tillé M., Olvashatlan 2—2 k, Olvashatlan, Halmayfi E., Jakab A., Ritter L., Neumann Z., N. H., Csender P., Olvashatlan, Stein J., Olvashatlan, Retczar J. 1—1 k, Doros Gy. 1.02 k, Özv. Kertész Józsefné 40 fill, Munka F., Puhar Piroška, Bagossy Viola 20—20 fill. Összesen: 27.02 k. — Bialis Irma gy.-ívén: Bialis Irma 2 k. — Özv. Kabos Karolyné gy.-ívén: Özv. Kabos Karolyné 3 k. — Dézsy Balazsné gy.-ívén: Czirjak A. 20 k, Veress A. 10 k, Pal A., Sebesty J. 2—2 k. Összesen: 34 k. — Özv. Gal Janosné gy.-ívén: Özv. Gal Janosné 60 k, Vajda Lajosné 5 k, N. N., N. N. 1—1 k. Összesen: 67 k. — Összesen: 273 k. 32 fill. 1—11. közlemény 925 k. 79 fill. Összesen: 1199 k. 11 fill. — Fogadjak a nemes szívű adakozók ez uton is há'as köszönetünket. Székelyudvarhely, 1906. szeptember 27. Mikes János g. óf, fésperes-pi bános, bizottsági elnök. Paschek Viktor, bizottsági pénztárnok.

KÖZGAZDASÁG.

A „karakul“ juhok a vármegyében.

(Juhtenyésztő gazdáink figyelmébe!)

Szekelyudvarhely, szept. 28.

A magyarországi gazdák között, de főleg Erdélyben, hol a juhtenyésztés még nagyobb fontossággal bír, újabb időben élénk mozgalom indult meg a karakul juhok tenyésztése iránt, sőt mint az „Erdélyi Gazda“-ban olvassuk, az erdélyi gazdasági egyesület egy nagyobb karakul importot tervez az itteni Gazdasági egyesülettel karöltve, direkte Ázsiából a jelentkező gazdák számára. A miniszteri kirendeltség már 2 éve hogy ebbe a megyébe karakul juhokat akart importálni, de tisztavérű anyagot seholsem kapott. A szilágysomlyói földműves iskolában tenyésztik ezen anyagot, de onnét mult évben azt válaszolták, hogy az anyák *ötödik ivadéka is le van már foglalva*.

A mostani ázsiai importból pedig, miután egy-egy juh darabja 150—200 koronába kerül, az itteni gazdák nem igen fognak vásárolni.

Igy azután azon szándék, hogy a karakul juhokat az itteni razzka juhval keresztezzük, — mindeddig nem sikerült. Miután most *Dorner Béla* kirendeltségi intézőnek sikerült egyelőre 5 darab tisztavérű karakul koshoz jutnia, tehát most már bizonyos, hogy a tenyésztési kísérletek ezen juhval itt is megindulhatnak. A juhtenyésztő gazdák tájékoztatására elmondjuk röviden ezen kítőnő juhajtának sajátságait.

A karakul juhok hazája Ázsia és pedig Bokhara, Besszarábia kánság, hol a homokos és sósapályos pusztaságokon és sovány legelőkön él. — A juh tavasszal bőséges fűvet talál legelőjén, nyáron azonban a kiszült pusztaságokon inkább „loppl“, így azután az állat berendezkedik a természet háztartási viszonyaihoz, és farkában és fara tájékán a tavaszi bő legelő idejében zsirt raktároz el tartalék tápanyagnak, — úgy, hogy farka erősen megvastagodik — és ebből tartja fenn magát télen az egyes kopláló napokon, midőn sokszor napokig nem jut táplálékhoz a zord időben.

Az állat tehát táplálékra és éghajlat iránt egyáltalán nem igényes. Németországban a hírneves *Kühn* (a hallei egyetem tanára) a karakul juhokat az ugynevezett „hanga“ talajokon, a legsoványabb homokon sikerrel tenyészt.

Az éghajlat iránt a karakul szintén nem érzékeny, legalább is Lugoson, Szilágysomlyón, Kolozsváron a királyi gazdasági tanintézeteknél, a karakul egyformán telet a razzkával és cigarijával.

Bosznia máj 1895-ben hoztak be Besszarábiából karakulokat és a kopár legelőkön sikerrel tenyésztik. Nincs kétség tehát, hogy ezen juhajtája a Székelyföldön is jól fog bevalni.

A karakul juhokat azonban rendkívül értékesé teszi — a *báránynak a bundája, mely a „persián“ és „asztrakan“ elnevezés alatt ismert prém szolgáltaja*. — Ezen prém nemcsak a tisztavérű karakul báránnyok után, de még a keresztezettek után is egyformán értékes.

Kühn tanár bemutatott a berlini gazdasági kiállításán $\frac{1}{2}$ vér és $\frac{3}{4}$ vér keresztezésekből származó báránnyokról készült női kalapot, kabátot, kabátgallért és női karmantyut, melyek általános feltűnést keltettek.

Az igazság kedvéért meg kell azonban említeni, hogy a finomabb uri prémre a félvérek báránnyürei még nem egészen megfelelők, csupán a $\frac{3}{4}$ vér és tisztavérű báránnyürek. — Mig a német szücs a fehér báránnyürekért 5 márkát (6 korona) fizetett, addig a $\frac{3}{4}$ véruért 10—12 márkát, (egy márka 1.20 korona), a tisztavérüért 16 márkát fizet nyers állapotban. — Egy lipcsei szücs Bokharában 385,000 darab karakul báránnyürekért 6 millió márkát fizetett.

Fontos tudnivaló, hogy a tisztavérű karakul juh úgy néz ki, mint egy közönséges fekete razzka; a báránnya azonban selymes, csigásan konkordó gyapjával feltűnést kelt. — *A báránny azonban csak 5—10 napig tartja meg gyapjának ezen értékes és megbecsült sajátságát, mely bundáját oly értékesé teszi.* — *A báránny tehát születése után 8 nappal föltétlenül le kell ölni, ha bundáját értékesíteni — azaz jó áron értékesíteni — akarjuk.*

A legfinomabb prémét úgy nyerik az ázsiai és a boszniai karakul tenyésztők, hogy a báránnyat az anyja méhéből vágják ki, természetesen ekkor az anya is áldozatul esik.

Másik mód az, hogy a ma született báránnyat finom vászonba varják bele, hogy a selymesen fénylő

és csigásan és laposan konkordó báránnyüregje épen megmaradjon.

A német tenyésztők a holt báránnyat lenyuzva darabonként egy márkáért mérsárosnak adják el, az anyát pedig a báránny elvétele után fejik és erre számítanak 120—130 napi fejés után napi $\frac{1}{4}$ liter tejjel 6—7 márkát, a gyapju után pedig $2\frac{1}{2}$ márka jövedelmet.

A karakulokat, melyek fekete színűek Boszniában fekete razzka juhokkal keresztezték és a félvérek báránnyának bundáját 3—8 koronáért értékesítik, a $\frac{3}{4}$ véruék bundáját már magasabb áron tudják eladni.

A karakulokat természetesen itt is legokosabb volna mindjárt tisztavérben tenyésztetni, de ez nem igen kivihető, mivel a magyarországi és erdélyi néhány uradalomtól és tenyésztőtől anyákat nem lehet kapni, mert azt senki el nem adja. Nem marad más hátra, mint a kirendeltség által beszerzendő 5 darab karakul kossal fekete razzka anyákat keresztezni, az ezek után származó félvér anyákat azután ismét tisztavérűvel tenyésztetni, az ezekből származó anyákra ismét tisztavérű karakul kossal bocsátva mindaddig folytatni a tenyésztést, míg az tisztavérűvé változik.

A félvérek báránnyüregjéjétől ne várjunk nagy eredményeket, de annál többet a $\frac{1}{4}$ véru és tisztavérű anyák ivadéka után. Lehet, hogy a kirendeltség kap még $\frac{3}{4}$ véru anyákat is, melyeket azután a kosok mellé tenyésztésre kiad. Boszniában ezen juhok úgy fölkapják a juhtenyésztő kisgazdák, hogy az pár év alatt jelentékenyen elterjedt. Erdélyben már *Báró Bánffy Ernő*, *Lészai Ferencz* és más uri tenyésztők mult év óta megkezdtek a tenyésztését.

Udvarhelymegyében az 5 kossal (és a még remélhetőleg később megszerezhető $\frac{3}{4}$ véru anyákkal) öt helyen lenne egy-egy törzs felállítva és pedig 1. *Sóvidéken*, 2. *Erdővidéken*, 3. *Havasalfján*, 4. *Kereszturi járásban Nyikómentén*, 5. *Oklándi járásban Homorómentén*, csupán olyan gazdánál, kinél meg van a komoly munkára a garancia és a jó szándék, hogy ezen másutt oly áldásosan bevált juhajtája itt is meg-honosíttassék és székeltség jövedelmeit szaporítsa.

TÖRVÉNYSZÉK.

Egy küldöttség epilogusa.

Még január hó folyamán, tehát a gyászosemléki Kristóffy-regime alatt, történt, hogy Udvarhelyvármegye erdőbirtokosai gyűlést tartottak s meghányavetve sérelmeiket, egy emlékiratot fogadtak el, melyet azután egy 25 tagú bizottságnak adtak át, hogy azt illetékes helyre, vagyis az akkori földművelésügyi miniszterhez juttassa. E memorandumban erdőbirtokosaink a praktikusabb üzemtervek készítését, az erdészeti bizottságban való képviseltetést és a mesterséges erdőnevelések mellőzését ott, ahol a természet amugy is gondoskodott és végül a folyó évre előirányzott 1000 holdnál nagyobb területű erdő-ültetése elhalasztását kérelmezték. A huszonöttagú deputáció vezetője *Gálffy István* fenyédi jegyző volt, míg tagjai nagyobb részét 48-as érzelmi székelty birtokosok tették ki. E küldöttség felkereste *Feilisch* földművelésügyi minisztert, s neki megbízatásához képest a memorandumot ányújtotta. A Sz. udv. cz. lap e küldöttséget úgy tüntette fel, mint amely azért lett szervezve, hogy *Fejérvári generálisnál* tisztelegjen, s így a nemzeti ügyet elárulja. A küldöttség tagjai ezt a rágalmat magukon száradni nem engedték s *Biró Ferencz* máréfalvi bírót megkérték, hogy úgy a saját, mint az ők nevükben tiltakozását fejezze ki a galád rágalommal szemben. Az ilyen értelemben megirt nyilatkozatot aztán hogy az elterjedt rágalom széles körben megczáfoltassék, *Gálffy István*, a deputáció vezetője, az Udvarhelyi Híradónak is megküldötte, s egyben egy nyilatkozatot is leadott, melyben a többek közt azt mondta, hogy „csakis aljas és piszkos, jött-ment tekergő, tömlöczöt meghevert elősködőkötől eredhet az a rágalom, hogy a küldöttség tisztelegni járt.“ *Beteg Pál* ezért *Gálffy István* ellen bünvádi feljelentést tett, egyben egy apokrif szerkesztői üzenetben *Gálffy*ról úgy nyilatkozott, hogy a tömlöczhöz közel jár, s ilyen és olyan elintézetlen ügyei vannak. *Gálffy* ezért *Beteg* ellen viszonyadat emelt. Ez ügyben mondott ítéletet a szekelyudvarhelyi kir. törvényszék a f. hó 28-ikán tartott főtárgyalásban. A bíróság elnöke *Demény Ferencz*, tagjai *Graffius Károly* és *Dr. Harmath Jenő* kir. törvénybírák voltak. *Gálffy István*at *Dr. Pál Ernő*, míg *Beteg Pált* *Dr. Hinléder Ákos* ügyvédek képviselték. A felek és

a tanúk kihallgatása után az ügyvédek mondtak igen lendületes véd, illetve vádbeszédet, mely után a bíróság rövid tanácskozás után kihirdette az ítéletet. E szerint *Beteg Pált* ígalalmazás- és bocsület-sértés vétségében mondták ki bűnösnek, ezért 400 korona fő és 100 korona mellékbüntetésre ítélte, s egyben kötelezte az ítéletet egész terjedelmében a Székelyudv. cz. lapban közzélni. *Gálffy István*at bocsület-sértés vétségeért 80 korona fő- és 20 korona mellékbüntetésre ítélte. Az ítélet ellen mindkét fél képviselője felebbezést jelentett be.

TÁVIRATOK.

Budapest, szeptember 29.

(Érk. d. u. 5 ó.)

Wekerle a királynál.

Bécs. A király délelőtt tizenegykor hosszabb kihallgatáson fogadta *Wekerle* miniszterelnököt, a schönbrunni kastélyában, hol délután háromkor közös miniszteri értekezlet is volt.

A kihallgatás előtt *Wekerle* az osztrák miniszterelnökkel tanácskozott. Valószínűleg *Wekerle* holnap is Bécsben marad.

A honvédtüzérség ügye.

Bécsi jelentés szerint, a honvédtüzérség szervezésének ügye azért akadtt meg, mert az osztrák miniszteri tanácsban megbukott a *Landwehr* tüzérség dolga. Ez paralizálja a magyar honvédtüzérséget is, továbbá mert a közös hadügyminiszter megtagadta *Jekefalussy* azon kívánságát, hogy szervezendő honvédtüzérséghez közös tüzérségből megfelelő számú tisztet és tartalékos legénységet adjon.

A Ház ülései.

Ma délben megjelent *Politikai Értesítő* jelentése szerint, október tizedikén összeülő képviselőház első ülését rövid szünet fogja követni, minthogy a parlament elé kerülő anyagot először bizottságoknak kell letárgyalni s míg ez tart, addig ülés nem lesz.

Kiadja *Becsek D. Fia* könyvnyomdája

Nyiltér.*

A Székelyudvarhely című lap szeptember hó 19-iki számában egy cikk jelent meg, amely arról ad hírt, hogy október elsején Udvarhely összes iparos munkásai sztrájkba fognak lépni és hogy már kaptak is erre a célra a fővárosból nagyobb összeget. Nos hát én ezt az állítást kereken megczáfolom, miután az ez év július hó 29-ikén Székelyudvarhelyen megalakult magyarországi cipész- és csizmadia munkások és munkások Országos Szakegyesületének helyi csoportjának én vagyok a vezetője és így természetesen kötelességemben áll ezen rágalmakat visszautasítani. Mert ebből egy szó sem igaz, mert ha mozgalom lenne, akkor is csak a cipész- és csizmadia mánkásokról lehetne szó, nem az összesről és hogy pénzt kaptunk a fővárosból az szinte merő hazugság és alávaló rágalom. Már pedig a rendőrséget uszítani egy egyesületre, a mely tudomásom szerint saját helyiségeiben bármikor rendőri bejelentés nélkül tarthatja üléseit és gyűléseit, szemérmetlen piszkosság. Arra a közleményre csak azt mondhatom, hogy vagy agylágyulásban szenved a szerkesztője, vagy pedig a hírvivői öregasszonyokból vannak összeállítva.

Szabó Károly,
cipész-munkás, (Petőfi utca 22.)

Hirdetmény.

Alulírott tömeggondnok ezennel közhírré teszem, hogy a vagyonbukott szekelyegyleti első takarékpénztár csődje befejezéshez közeledik, s ennél fogva felhívom mindazokat, kiknek ingatlanaira a tömeg javára zálogjogok vannak bekebelezve, hogy törleési nyugtáikat tölem szerezzék be, mert míg azok jelenleg díjmentesen lesznek kiállítva, addig a csőd befejezése után a törlés csak nagy költség és fáradsággal lesz keresztülvihető.

Szekelyudvarhely, 1906. évi szeptember hó 18-án.

Dr. Váentsik Ferencz,
tömeggondnok.

Az Udvarhelymegyei

Takarékpénztár Részvénytárs.

Székelyudvarhelyen a fő-,
valamint a Székelykereszturi és oklánd
főköntézeténél

elfogad betéteket

évi 4% kamatoztatás mellett, (a tőke-
kamataát az intézet sajátjából fizeti).

Kölcsönöket ad

váltókra évi 7%

betáblázott kötelezvényekre évi 6%

kamat és lejáratonként 20 fil. díj mellett
(ez idő szerint.)

**Bevált sorsjegy- és érték-
papír-szelvényeket.**

Az igazgatóság.

Sz. 244—1906.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a székelyudvarhelyi
róm. kath. plebánia tulajdonát képező külsősé-
gek, rétek, kaszálók és szántóföldek az 1906.
évi október hó 18-ik napján reggeli 8
órától kezdődőleg egy tömegben, esetleg külön
parcelláknak nyilvános árverésen a legtöbbet
igérőknek 6 egymásután következő évre haszon-
bérbe fognak kiadatni. Az árverés a helybeli
plebánia épület földszinti helyiségében fog meg-
tartatni.

Az árverési feltételeket és a haszonbérbe
adandó ingatlanokra vonatkozó kataszteri birtok-
leveket az érdeklődők a róms. kath. plebánia iro-
dájában megtekinthetik.

Székelyudvarhelyen, 1906. szept. 21.

Róm. kath. plebánia.

Mikes János gróf

főesperes-plebános.

A m. kir. szőlőtelepeken termelt

és a budafoki m. kir. pinczemeszteri tan-
folyam által kezelt s a m. kir. földmi-
velésügyi miniszter támogatásával léte-
sített borértékesítő osztályából

magyar gazdák Vásárcsarnok

raktárszövetkezete

székelyudvarhelyi főköntézeténél

Következő, hivatalos vizsgálaton átment

BOROK vannak

	Fogy. adóval	Fogy. adó
	égyütt	nélkül
Magyarigeni Riesling	80 fillér	70 fillér
Mézes fehér	65 fillér	55 fillér
Siller szekszárdi	47 fillér	37 fillér
Fehér asztali	45 fillér	35 fillér
Hegyaljai asztali	78 fillér	68 fillér
Villányi vörös 1900 évi	88 fillér	78 fillér
Tolesvai szomorodni 1900 évi	155 fillér	144 fillér

Palaczk borok: Zöld sylvani, Magyar-
igeni Som, Kecskeméti Auvergnas Gris
Farczali Furmin stb. fajta kitűnő palaczk
— borok a legolcsóbban kaphatók. —

Megrendelésre bármily faj palaczk borok hozhatók
Vételnél hordóért literenként 13 fill. letét adandó —
Hordók 3 hónapon belül sertetlen tiszta állapotban,
székelyudvarhelyi pinczéhez szállítást levonva, a fel-
számított áron visszavétnek.

Első Budapesti Malom-építészeti és Gépgyár
képviseleje.

KÜHNE E. mezőgazdasági gépgyár
bizományi raktára.

Sz. 2373—906. szb.

Pályázati hirdetmény.

Az elhalálozás folytán megüresedett
Korondi községi jegyzői állásra pályá-
zatot hirdetek.

Ezen állás javadalmazása:

1. Törzsfizetés 1600 korona.
2. Iroda átalány 120 korona.
3. Uti átalány 180 korona.
4. Természetbeni lakás.

Felhivatnak mindazok, a kik ezen
állást elnyerni óhajtják, hogy az 1880.
évi I. tcz. 6 §-sa, illetve az 1900. évi
XX. tcz. 3. §-ának értelmében fölszerelt
pályázati kérvényüket folyó évi október
hó 15-ig hivatalomba adják be.

A választás határidejét később fo-
gom kitűzni.

Székelyudvarhelyt, 1906. szeptem-
ber. 24-én.

Demeter,
főszolgabíró.

Van szerencsénk ezennel tudatni, hogy
a brassói piacon, egyik üzleti helyiségünk-
ben a legújabb módszer szerint, motor-üzemre

Kávé nagy-pörköldét

rendeztünk be.

Miután utóbbi időben a pörkölt kávé
fogyasztása Erdélyben is emelkedett és a t.
közönség a pörkölt kávé fogyasztásával járó
takarékoságot és kellemességet elismerte,
ezen új üzletággal való foglalkozásra hatá-
roztuk el magunkat. Nagy bevásárlások, a leg-
jelesebb fajták kiválasztásával és a leggon-
dosabb eljárás a pörkölésnél azon helyzetbe
juttattak, hogy mindenkor versenyképesek le-
hetünk, miért is nagybecsű pártfogását és
próbarendelményét kérjük. Imár azon hely-
zetben vagyunk, hogy naponta frissen pörkölt
kávét kifogástalan minőségben a legkülönfé-
lébb fajtákban és mérsékelt árak mellett
birunk kiszolgálni.

Árjegyzékkel és mintával szívesen szolgálunk
és kívánatra bérmentve megküldjük.

Kiváló tisztelettel

Hesshaimer J. L. és A.

fűszer és gyarmatáru kereskedés

a „Fehér oroszlánhoz” Brassóban

A apittatott 1843.

Czukraszda.

Tisztelettel hozom a n. é közönség szí-
ves tudomására, miszerint

Kossuth-utca 5. szám alatt

(Soly mossy-féle ház)

fióközletet

nyitottam,

hol kizárólag friss czukrasz-sütemé-
nyek naponta kaphatók.

Megrendeléseket ezen üzletemben is elfogadok.

Szíves pártfogást kér

Ernst György.

A festett padló vízzel mosható!!

A világhírű

— kiváló finom és tartós —

„EMKE”

szoba padló-lack

kapható:

GERGELY JÁNOS UTÓDA

Tamás Balázs üzletében

Székelyudvarhelyt,

hol a legjobb minőségű aradi liszt-,
kiváló finom kávé-, fűszer-, festék- és
egyéb házi cikkek legszolidabb be-
szerzési forrása.

Tükör fényes és szagtalan!

Védjegy: „Horgony”

A Liniment Capsici comp.,

a Horgony-Pain-Expeller

pótléka
egy régióknak bizonyult háziszere, mely már több
mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek
bizonyult községnyél, csúznál és meghűlések-
né, bedörzsölés képpen használva.
Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt
bevásárlást or óvatossak legyünk és csak olyan
üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” véd-
jeggyel és a Richter cégjegyzékkel ellátott do-
bozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80,
K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógy-
szertárban kapható. — Főraktár: Török József
gyógyszerésznél. Budapest.

Dr Richter gyógyszerháza az „Arany oroszlánhoz”

Prágában.

Elisabethstrasse 5 neu.

Mindennap szétküldés.

nélkül ne együnk levest.

Kitűnő hírnévnek örvendő és kiállításokon
első díjakat nyert

Óriásvirágu Japáni

Chrysantheumaimból

válogatott 10 legszebb fajból álló

diszgyűjteményt

csomagolással együtt

6 koronáért ajánlok.

Valamennyi cserépben tenyésztett erőteljes
példányok, a melyek november havában
gyönyörű virágzatot fejlesztenek!

MÜHLE ÁRPÁD

kertészeti telepe

TEMESVÁRT

Árpád-telep 22.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságu portlandora cementet olcsón ajánl

BRASSÓI PORTLAND GEMENTGYÁR

Brassóban Székelyudvarhelyt kapható Rösler és Gábor uraknál